

Bestyrelsens beretning ved den ordinære generalforsamling

Onsdag den 12. marts 2014 på Odder Parkhotel.

V/ formanden for Landboforeningen Odder-Skanderborg, Jens Gammelgaard, Gersdorffslundvej 1, 8300 Odder - tlf 86554138 / mb 21274014, Fax 86554124 / e- mail jens@gammelgaard-agro.dk

Velkommen til årets generalforsamling, hvor vi vil berette om det forgangne år, og se fremad mod erhvervets kommende udfordringer og ikke mindst vil vi meget gerne høre forsamlingens kommentarer til bestyrelsens arbejde.

Året, der er gået, har budt på mange opgaver og udfordringer for erhvervet og landboforeningen. Beretningen vil omtale de vigtigste.

Der er store forventninger til os i dag.

Der er store forventninger til den politiske linje, som vi sammen med Landbrug & Fødevarer skal lægge.

Fra vores kolleger, der ønsker nye muligheder og ny regulering.

Fra alle de danskere, der er beskæftigede i de 183.000 jobs, som landbrug - og fødevarerhvervet skaber.

Det danske samfund har siden krisen ramte os tabt næsten 200.000 arbejdspladser i den private sektor. Og med en økonomi der stadig står i stampe, mens vore naboer i Sverige og Tyskland er kommet igennem krisen ved vækst.

Der er store forventning til os fra samfundet, der har fået øjnene op for vores erhverv, der som det eneste har en omsætning højere i dag end i 2008, da krisen ramte Danmark.

Et erhverv, der sidste år eksporterede for omkring 155 milliarder kroner, hvilket igen er rekord. Et erhverv, som nu bidrager med et beløb svarende til mere end 80 procent af nettooverskuddet på Danmarks handelsbalance.

Et erhverv, som mere end 60 procent af befolkningen anser for at have stor betydning for samfundsøkonomien.

Et erhverv, som regeringen nu har sat i centrum i sin vækststrategi.

Et erhverv, hvis rammevilkår fagbevægelsen nu kæmper aktivt for at forbedre. I en ny stærk alliance med landbruget. Med en fælles interesse i at skabe ny vækst og beskæftigelse.

Det giver os alt sammen grund til at være stolte. Men også ydmyge. For det ansvar, der hviler på os. Kan vi leve op til forventningerne?

Det har vi forudsætninger for at gøre. Selvom udfordringerne er store, kan vi løse dem, men det forudsætter politisk medspil fra samfundet.

For vores grundlæggende potentiale er enormt stærkt. Den globale befolkning vokser og bliver stadig rigere. Efterspørgslen efter landbrugsprodukter af høj kvalitet vil kun stige de kommende årtier. Landbrugsprodukter, som vi er blandt de bedste i verden til at producere.

Landbrugsprodukter som vores virksomheder er meget dygtige til at afsætte på de globale markeder.

De sidste par år er landbrugets fem største andelsvirksomheder gennemsnitlig vokset dobbelt så meget som Danmarks 20 største børsnoterede virksomheder. Det er forrygende godt gået.

Imens dansk eksport stagnerer, så er fødevarerhvervet på vej mod ny rekord. I 2013 er fødevarerklængens eksport øget med omkring 7 milliarder kroner. Og det er i høj grad de nye vækstmarkeder, der trækker.

Vores lille yndige land på 4,3 millioner hektar kan naturligvis ikke forsyne hele verdens befolkning med fødevarer, men en analyse fra Landbrug & Fødevarer viser, at med en bæredygtig intensiv produktion vil Danmark allerede i 2020 kunne øge produktionen af:

- mælk med 20 procent.
- svin med 22 procent.
- fjerkræ med 25 procent.
- planter med over 25 procent.
- mink med 57 procent.
- og akvakultur med ikke mindre end 158 procent.

Og det er vel at mærke en vækst, som vi mener, er mulig uden samlet set at øge belastningen af vores natur og miljø. "Vi kalder det vækst i balance".

1. OH: Vækst i balance

Men landbrugets vækstpotentiale indfrier ikke sig selv. Det stiller store krav til os - og til samfundet.

Vi kan ikke indfri vores potentiale uden nye vækstvilkår, der sikrer, at vi kan tjene penge på vores produktion. Det er forudsætningen for, at vi kan levere de råvarer, som vores virksomheder, efterspørger og kan afsætte.

Ledelse og medarbejdere hos Danish Crown kæmper for at undgå flere slagterilukninger, men den barske virkelighed er, at DC mangler 20.000 grise om ugen.

Det er meget prisværdigt at alle led i DC arbejder for at bevare arbejdsplader og få gang i en produktions udvidelse.

Det vil også være godt for eksporten. 3 millioner flere slagtesvin pr. år vil øge beskæftigelsen med 10 procent og sikre 3-4 milliarder kroner mere i eksport.

Regeringens nye vækstplan er også positiv med et finansieringstilskud på 200 millioner kr. Men det gør det ikke alene, for hvis der ikke kan tjenes penge på at bygge nye slagtesvinstalde i Danmark, hjælper et finansieringstilskud ikke.

Det er mere end 20 års overimplementering af EU regler der slår igennem.

Men det er tilsyneladende ikke slut. Sidste skud på stammen er forbud mod jordbehandling fra høst til 1. marts på marker med en hældning på mere end 12 grader.

Hvis vi i Danmark havde valgt at implementere EU-forordningen i lighed med Sverige og Tyskland, hvor der er krav om plantedække på skrånende arealer i perioden 15/9 – 15/2 henholdsvis 1/12 – 15/2 ville vi heller ikke have nogen nævneværdig gene og ville kunne nå at så vinterafgrøderne.

Det viser igen med al tydelighed, at Danmark overimplementerer EU's regler. Vi må forlange, at vi får forhold som i Tyskland eller få forslaget fjernet. Produktionen vil fortsætte med at falde indtil regeringen giver erhvervet nogle rammevilkår, som man har i vores nabolande.

2. OH: Vise lbfos.dk – bl.a. videoen vedr. forbud mod jordbehandling

Hvorfor skal vi i Danmark altid overimplementere EU lovgivningen?
Hvorfor skal vores planteproduktion bevidst undergødskes, så vi ikke kan producere de samme mængder foder i samme kvalitet, som man producerer syd for grænsen?
Hvorfor er det kun i Danmark, at vi skal bruge mange tusinde kroner på at forny vores miljøgodkendelser hvert 8. år?
Hvorfor skal det tage op til flere år, at få en miljøgodkendelse og koste flere 100.000 kr. at få den?
Hvorfor skal vi have særlige rodematerialer i svinestaldene?
Hvorfor skal vi have 10 m tilfældige randzoner, i stedet for intelligente randzoner?
Hvorfor skal alle søer i Danmark være løsgående i nye staldanlæg fra 2015?
Hvorfor har regeringen netop vedtaget en ny klimalov, der betyder, at Danmark skal reducere udledningen af drivhusgasser med 40 procent inden 2020? Det er dobbelt så meget, som der er fastsat i EU.

Vi skal selvfølgelig have et godt vandmiljø, forbedre biodiversiteten/naturen og mindske klimapåvirkningen. I Danmark er vi nået rigtig langt og vi kan nå længere; men vi må forlange, at det sker i samme tempo, som i resten af EU ellers vil f.eks. flere smågrise eksporteres med nedlægelse af flere slagteriarbejdspladser til følge.

Vi skal også have styr på dyrevelfærd og sporbarhed i vores produktion. Det er en nødvendighed for at vi kan afsætte vores produktion på højprismarkeder ude i verden.

Men med alle de krav jeg lige har nævnt, ja så stiger produktionen og beskæftigelsen ikke. Derfor virker det noget hult, når regeringen med den ene hånd vil give finansieringstilskud. Når man med den anden vedtager love, hvor Danmark stadig er duksedreng i EU. Vi kan godt have vores tvivl på, om regeringen virkelig ønsker at øge beskæftigelsen og valutaindtjeningen i Danmark.

Sidste forår kom Natur- og Landbrugskommissionen med deres rapport. Det var en rapport, vi var meget spændte på. Der er da også nogle store tidslær i rapporten, men kommissionen lyttede i høj grad til fagkundskaben og alle involverede interesser. Samlet set viser rapporten en vej frem for natur, miljø, klima & landbrug, som regeringen bør omsætte til handlig NU.

Det gælder i særdeleshed anbefalingen om en målrettet kvælstofregulering, hvor produktionen her og nu kan sættes fri i de områder, hvor det ikke er til skade for vandmiljøet.

Det gælder anbefalingen om en husdyrregulering, der sætter grænser for, hvor meget vi må udlede, i stedet for hvor meget vi må producere. Og anbefalingen om en mere effektiv forvaltning og kontrol baseret på dialog, ansvar og tillid.

Den dagsorden er vi med på forudsat, at en ny regulering vil bidrage til ny vækst i landbruget. At ingen landmand må lide tab som følge af overgang til målrettet regulering. Og at omlægningen ikke kun omfatter miljøindsatser, men hele den eksisterende regulering. Inklusiv reducerede

kvælstofnormer, randzoner, efterafgrøder og hele den generelle regulering, der er rullet ud over landbruget gennem de sidste 20 år.

Hvis det skal lykkes, er der brug for gruppearbejde i regeringen. Det nytter ikke, hvis et ministerium laver vækstinitiativer, et andet laver naturplaner og et tredje laver klimaplaner uden at tale sammen. Der skal tænkes helhedsorienteret.

Hvis det lykkes, vil vi virkelig kunne skabe vækst i landbrug og følgeerhverv til gavn for beskæftigelsen og valutaindtjeningen i Danmark. Så kære ministre, se at komme i arbejdstøjet.

Vi vil også gerne byde velkommen til Kirsten Brosbøl, som vores nye miljøminister. Vi har haft et godt og konstruktiv samarbejde med Ida Auken. Det ser vi også frem til at få med Kirsten Brosbøl. Hun er jo en lokal pige, vi har mødt, da hun var fødevareordfører for Socialdemokratiet. Forleden havde vi lejlighed til at møde hende i Skanderborg og aftale et besøg i Østjylland i maj i DLMØ-regi.

2. OH: Billede, hvor JG hilser på miljøminister Kirsten Brosbøl

Vi har jo også fået en ny fødevareminister Dan Jørgensen. Få dage efter hans tiltrædelse blev den fødevarepolitiske dagsorden ændret fra differentieret og målrettet miljøregulering til at handle om dyrevelfærdsproblemer i svineproduktionen.

Dan Jørgensen har travlt med at rejse rundt og fortælle os, at 25.000 døde smågrise pr. dag er for mange, og at der er penge at tjene på at sænke dødeligheden. Det er en hån mod landets svineproducenter, der hver eneste dag kæmper for at miste så få grise som overhovedet muligt. Vi er for øvrigt godt på vej, vi forventer dødeligheden er faldet til 20.000 smågrise pr. dag, når vi kommer til år 2020. Vi ved også godt, at hver gang vi redder en gris, er det lig med en større indtjening.

Når det gælder kvægbranchen, har man tilbudt at ophøre med eksport af tyrekalve på betingelse af udskydelse af nye velfærdskrav. Men også her er svaret nej. Ministeren vil ikke udskyde de nye velfærdskrav om blandt andet sengebåse til alle malkekøer. Imens Dan Jørgensen rejser rundt med hans dyrevelfærdskrav lukker Danish Crown slagterier og må afskedige dygtige medarbejdere.

Det var noget mere visionært, hvis ministeren tog fat på arbejdet med den efterhånden meget støvede rapport fra Natur- og Landbrugskommissionen og gav os tilladelse til at gøde optimalt, fjerne 10 meter randzonen og efterafgrøder. Se det vil være med til at give erhvervet en mulighed for at tjene op til 2.000 kr. mere pr. ha.

Derefter kan Dan Jørgensen tilpasse rammevilkårene i Danmark, så vi får mulighed for at producere på samme præmisser som vores nabolande.

Dan Jørgensen kan her og nu tillade planteproduktion på økonomisk optimale vilkår, hvor det ikke skader vandmiljøet. Regeringens delmål om reduktion af kvælstofudvaskning i 2015 er nået allerede i 2012 på baggrund af målinger i vandmiljøet.

Det fremgår af en netop offentliggjort rapport fra Aarhus Universitet.

3. OH: Figur fra Leif Knudsen, VFL

4. OH: Figur fra Stiig Markager om faldende udvaskning

I flere år har Videntretet for Landbrug hævdet, at vi er længere med reduktionen af landbrugets tab af kvælstof end Naturstyrelsen har villet erkende. Vi er stolte af, at have et Videntcenter for Landbrug, som kan matche forskere og myndigheders faglighed.

Finansiering

Rigtig mange landmænd har svært ved at skaffe finansiering til nyinvestering og renovering af deres staldanlæg. For 5. år i træk slider vi mere på vores staldanlæg, end vi investerer i dem. Det kan ikke fortsætte - så forfalder vores produktionsapparat.

Værre endnu er det, at det fastfrosne lånemarked blokerer for de nødvendige ejerskifter.

Mange unge landmænd drømmer om at købe deres første landbrug, samtidig med, at der er alt for mange ældre landmænd med et stort ønske om at sælge.

Vi ved der er banker, der vil yde lån - men de er bundet af finanstilsynets meget restriktive syn på værdisætning af landbrug. Finanstilsynet er heldigvis nu begyndt at lempe på kravene, så det burde være muligt at få finansieret projekter. Selvom der stadig er udfordringer med den sidste bankpakke, der pålægger de store banker endnu større kapitalkrav.

Kapitalkravene vil på lang sigt sikre en mere robust finansiel sektor. Det har vi alle en interesse i; men kravene skal indføres i et fornuftigt tempo.

Siden 2010 har Vækstfonden haft mulighed for at finansiere landbrug, og har her i februar netop rundet 300 landbrug, som har fået enten Vækstkautions eller Vækstlån for et samlet beløb på over 1,3 milliarder kr. Efterspørgslen på at dele risiko med Vækstfonden er der, og der mærkes stigende interesse – især for Vækstlån.

Vi vil opfordre jer til at kontakte Vækstfonden, når I har brug for mere finansiering, end bankerne har mulighed for at komme med. Det kan være for at få et ejerskifte til at falde på plads, til etablering af nye staldanlæg eller til andre former for investering, som udvider og optimerer på bedrifterne.

Ved finansieringsbehov op til 2 mio. kr. kan der ydes Vækstkautions. Er behovet større end 2 mio. kr. kan der ydes Vækstlån. Vækstfonden medfinansierer også leasing og garantier.

Det er dog meget skuffende, at Vækstfonden ikke kan tilbyde en bedre rente end 7 - 8 procent. Det fjerner rentabiliteten i mange gode projekter.

Erhvervets økonomi

Det gør ondt at se landmænd og deres familier knokle ekstremt hårdt for et alt for lille resultat - og i mange tilfælde i en økonomisk fælde, hvor de arbejder utrætteligt med en håbløs stor gæld og alt for høj rente.

Det gør ondt at se, når banken skruer renten op til 8 procent eller mere og lader landmanden knokle videre. På en kølig beregning om, at han jo er ærekær, at han ikke vil give op. Det er ikke rimeligt, her må banken lave en aftale med landmanden, så der findes en anstændig løsning for begge parter.

Kvægbruget har i 2013 haft et tilfredsstillende resultat. Der har været en gennemsnitlig stigning i mælkeprisen på 37 øre pr. liter, men det er også hårdt tiltrængt efter nogle svære år. Ydelsen pr. ko er steget så meget, at det vil udløse en rekordstor bøde for overproduktion, som vil tage toppen af

det økonomiske udbytte. Det er positivt at Fødevarerministeren vil arbejde for, at mælkeproducenterne ikke får bøder, da kvoten alligevel udfases i april 2015. Prognosen for mælkeproducenternes indtjening er også meget positiv for 2014.

2013 var ikke det bedste år for svineproducenterne. Foderet var meget dyrt i første halvår og prisen på slagtesvin faldt lidt, men prognosen for 2014 ser bedre ud på grund af billigere foder. Vi må håbe at svinepesten i de baltiske lande og Polen ikke breder sig til det øvrige EU, idet det i givet fald vil få stor indflydelse på svinenoteringen.

Planteproducenterne har igen i 2013 haft et fornuftigt år. Priserne på afgrøderne er faldet lidt. Til gengæld har der været en nem høst med lave omkostninger. Det ser på nuværende tidspunkt ud til at priserne har nået bunden, og så småt er på vej op igen.

5. OH: Økonomien i erhvervet - produktionsgrene

Kommunerne

Kommunalpolitikere er nu kommet i arbejdstøjet ovenpå kommunevalget. Vi vil gerne ønske alle tillykke med valget. I Aarhus og Skanderborg Kommuner fortsatte borgmestrene og flertallet. I Odder Kommune fik vi en ny borgmester og et nyt flertal. Jeg vil gerne benytte lejligheder til at ønske borgmester Uffe Jensen tillykke med det flotte valgresultat. Vi ser frem til, at det kan medføre flere faglige, erhvervsvenlige resultater.

Vi har et godt og konstruktivt samarbejde med både politikere og embedsmænd, selvom vi selvfølgelig ikke er enige om alt.

Akseltryk er et eksempel på, at vi er meget uenige fagligt, som politisk; hvilket skyldes at staten har udlagt emnet til selvbestemmelse i kommunerne – og det viser med al tydelighed, at det er vores kommuner ikke i stand til at løse for erhvervet på en tilfredsstillende måde.

Grundvandsbeskyttelse fylder meget i alle kommuner - for meget. En netop offentliggjort rapport viser at grundvandet aldrig har været renere end det er nu.

Der er ingen grund til bekymring.

Siden 2005 er vandforbruget faldet med 15 liter dagligt pr. person, alligevel er prisen på vand steget med 57 procent. Danmark har simpelthen Europas dyreste vand.

Hvis de planer man har i kommunerne føres ud i livet bliver vandet endnu dyrere til ingen nytte.

Skanderborg Kommune

Landboforeningen har sammen med kommunen været på en meget inspirerende biogastur til det vestjyske. Kommunen arbejder på at lave et eller flere biogasanlæg og Landboforeningen støtter op om ideen. Vi mener, der bør etableres et større gårdanlæg, hvortil der pumpes gylle til fra nærliggende nabogårde tilsat det grønne affald fra Renosyd.

Biogassen skal så afsættes gennem Renosyd i form af varme til forbrugere i Renosyds forsyningsområde. Vi er meget positive overfor tankerne, men det kræver selvfølgelig, at der kan opstilles en for alle parter fornuftig økonomi i projektet.

Skanderborg Kommune der er i top 10 med erhvervsvenlighed skal have stor ros for at tage initiativ til, at virksomhederne skal få en lettere indgang til kontakten med kommunen og en smidigere,

hurtigere og mere effektiv sagsbehandling. Vi ser frem til, at der kommer et godt resultat ud af projektet.

Vi håber, at både Aarhus og Odder kommuner vil arbejde med forbedring af erhvervsvenligheden.

Omkring grundvandsbeskyttelse har forvaltningen indstillet og politikerne vedtaget, at principperne for indsatsplanlægning og udpegning af de såkaldte boringsnære beskyttelsesområder – også benævnt BNBO'er skærpes ved at kommunen **vil** benytte § 24 og § 26a i Miljøbeskyttelsesloven til at pålægge rådighedsindskrænkninger (ekspropriation) eller andre foranstaltninger, såfremt der ikke kan opnås frivillige aftaler om ophør af forurenende aktivitet.

Når forvaltningen skriver, at hver 4. boring indeholder pesticider, er det vigtigt både at se på koncentrationen, men især på hvilke midler, det drejer sig om. Det er jo i alle tilfælde stoffer af pesticider som er blevet forbudte eller midler som har været anvendt på udyrkede arealer, altså ikke på landbrugsjorden.

Det er uansvarligt på den baggrund at indføre pesticidfri drift på landbrugsarealerne, da man jo så vil bruge en masse penge på et problem som ikke eksisterer.

Ifølge de seneste data, som stammer fra regionplan 2005, forventes der at være 1.414 hektar, som skal ophøre med brug af pesticider. Det er det glade vanvid. Vi har holdt møde med borgmester Jørgen Gaarde om problemet, hvor vi fremlagde vores syn på sagen, alligevel vedtog byrådet forvaltningens indstilling med et snævert flertal. Vi forstår det ikke.

Aarhus Kommune

Grundvandsbeskyttelsen i form af Indsatsplan Beder er i øjeblikket den store udfordring i Aarhus Kommune. Efter at vi via DLMØ havde foretræde nr. 2 for Teknisk Udvalg og fremlagde vores syn på, hvordan vi dyrker rent grundvand, lykkedes det at få en aftale i stand.

Der er lavet en aftale om, at sker der væsentlige ændringer - det kan for eksempel være udvikling af ny teknologi, mere miljøvenlige pesticider, der medfører, at der ikke længere er behov for pålæg om at ændre landbrugsdriften i området, skal kommunen vedtage en ny indsatsplanplan.

Det blev også aftalt, at der skulle nedsættes et dialogforum bestående af embedsmænd, Videncentret for Landbrug og DLMØ for at styrke grundvandsbeskyttelsen. Det giver en mulighed for at fortsætte og udvide dialogen og drøfte specifikke emner af betydning for de konkrete aktiviteter til grundvandsbeskyttelsen. Dialogforum er nedsat og har haft deres første møde.

Vi afholdt i samarbejde med Østjysk Familielandbrug og Landboforeningen Kronjylland et lodsejermøde for medlemmer for at orientere om vedtagelsen af indsatsplanen.

I øjeblikket besøger Vandplanudvalget i Aarhus Kommune lodsejerne og prøver at ovetale dem til at indgå dyrkningsaftaler, hvor der skal tinglyses pesticidfri dyrkning mod en for lille kompensation på 50-55.000 kr./hektar. Ønsker lodsejeren ikke at indgå en dyrkningsaftale bliver der truet med et påbud/ekspropriation. Det er uansvarligt på den baggrund at indføre pesticidfri drift på landbrugsarealerne, da man jo så vil bruge en masse penge på et problem som ikke eksisterer. Vi har tillid til, at godkendte midler af Miljøstyrelsen ikke påvirker grundvandsmagasinerne.

Vi har netop afholdt 2. lodsejermøde, hvor konklusionen blev, at landboorganisationerne i området i fællesskab forsøger at få fremskaffet et bedre beslutningsgrundlag for eventuelt, at indgå en dyrkningsaftale.

Odder Kommune

Den 12. august blev kommuneplanen for 2013–2025 vedtaget. Der blev bl.a. vedtaget at udlægge arealer til skovrejsning på 770 hektar.

Samtidig har et flertal i byrådet indgået en 20 års aftale med Odder Vandværk og staten om et samarbejdsprojekt vedrørende skovrejsning i vandværkets indsatsområde ved Boulstrup.

Målet er at få plantet 140 hektar skov i løbet af de næste 20 år.

Det er vanvittige projekter, der betyder tab af værdifuld landbrugsjord i al fremtid. Det er bestemt ikke en rigtig beslutning for vores efterkommere at plante skov på god landbrugsjord. Anvend den dårligste dyrkningsegnete jord i stedet for den bedste. Samfundsøkonomisk er det en elendig investering.

Vi troede et kort øjeblik den 12. september, at Indsatsplan Boulstrup var endt med en faglig god løsning; men sideløbende og parallelt har kommunen udarbejdet forslag til restriktioner og retningslinjer for beskyttelse af grundvandet indenfor boringsnære beskyttelsesområder – BNBO'erne. Forvaltningen undlod den 12. september at oplyse om, at der lå et notat til beslutning i Miljø- og Teknikudvalget den 23. september, som ville få vidtrækkende konsekvenser.

Forslaget indebærer indtil videre, at der ikke må anvendes handels- og husdyrgødning og pesticider i alle BNBO områder. Det vil sige, at jorden ikke har en dyrkningsværdi. Det drejede sig først om 91,4 hektar – lige nu er det 69,3 hektar.

Det kan blive en meget dyr løsning for vandforbrugerne - en løsning der ikke har nogen effekt. Landboforeningen har i flere omgange mødtes med politikere og forvaltning omkring BNBO'erne. Vi håber på, at finde en faglig og politisk fornuftig løsning, alle kan være tilfredse med.

Der er også vedtaget en landbrugsstrategi, hvor kommunen ønsker at styrke mulighederne for at drive et miljømæssigt bæredygtigt landbrug – ja, men det er jo det, vi gør i dag. Det havde været mere visionært at lave en strategi for:

- At blive bedre til at få miljøgodkendelser for landbruget gennemført på rimelig tid. Når en landmand kommer med en miljøansøgning ville det jo være dejligt hvis forvaltningen reaktion er: Hvad kan vi gøre for at hjælpe dig hurtigt og gnidningsløst igennem forløbet?
I dag oplever vi det modsatte. Det føles ofte som forvaltningen gør, hvad den kan for at bremse processen.
- Nedsættelse af skatten på byggesager til forbrugt tid, f.eks. i niveau med Horsens Kommune.
- Fjernelse af den for landbruget tåbelige grundskyldspromille – når landmanden tjener penge er det ret sikkert, at skatten kommer.

Se, det vil jo være en visionær landbrugsstrategi.

DLMØ - Dansk landbrug Midt-Østjylland.

Igen i år 2013 har DLMØ haft mange emner på dagsordenen

6. OH: Se mere på www.dlmo.dk – vis hjemmesiden via lbfos.dk

7. OH: Vis YouTube med Ida Auken + evt. DLMØ 2013 og Afrapportering minivådområder

Da vi tilbage i august 2012 havde møde med daværende miljøminister Ida Auken fortalte vi om den svenske model med vandråd, der er sammenslutninger af landmænd og andre med interesse i forbedring af miljøtilstanden i vandkredsløbet.

Ministeren tog ideen til sig og iværksætter nu etablering af 23 vandråd - et for hvert hovedvandopland i Danmark - i de kommende vandområdeplaner, der bliver gældende for 2. vandplanperiode i årene 2016-2021. Vi har netop indstillet medlemmer til de 4 hovedvandoplande i DLMØs område.

I juni havde vi 2. møde med EU Parlamentariker Christel Schaldemose fra Socialdemokratiet. Vi besøgte både en svine- og mælkeproducent i Viborg og henholdsvis Silkeborg, hvor Christel fik indblik i hvordan EU-reglerne overimplementeres i Danmark, og hvor vanskeligt det er at overholde alle regler.

Der er valg søndag den 25. maj til EU parlamentet. Vi har desværre ikke haft et dansk medlem i det magtfulde Landbrugsudvalg i de sidste 5 år. Niels Busk var medlem i 10 år i perioden 1989-1999. Danmark bør have plads i landbrugsudvalget – vi vil derfor opfordre alle til at stemme - det er vigtigt.

LMO

Den 13. april er det et år siden at kæmpearbejdet med at fusionere LRØ og LMO blev offentliggjort for bestyrelsesmedlemmer og ledende medarbejdere. Den 29. april blev fusionen enstemmigt vedtaget med samtlige bestyrelsesmedlemmers ja.

Den drejebog formandskredsen udarbejdede inden fusionen er fulgt i hele forløbet uden uforudsete hændelser. Det er en helt anden virksomhed, at vi er medejere af i dag.

Allerede det første år har vi et resultat på 2,8 millioner kr. for 2013. Det er flot, og det viser, at der er styr på virksomheden og dens omkostninger.

Vi vil benytte lejligheden til at rose LMOs ledelse v/ Jan Winther og medarbejdernes store indsats i et år med mange forandringer – desværre er der også medarbejdere, som i fusionsprocessen er opsagt. De fleste har heldigvis kunnet finde en ny ansættelse.

Fusionen har også stor indflydelse på medlemmernes kontingent til Landboforeningen – I har forhåbentligt bemærket, at kontingentet er nedsat væsentligt til 2014?

I LRØ-tiden betalte Landboforeningen til driften af LRØ, og hvis der var overskud fik vi kun udbetalt 40 % af overskuddet. Vi fik ikke forrentning af egenkapital stående i LRØ.

Nu får vi en huslejeindtægt fra Landbruges Hus I/S på kr. 447.963 (ejerandel 30 %) og overskuddet i LMO udbetales til ejerforeningerne i forhold til ejerandel på 9,38 %.

Helge vil senere komme mere ind på tallene i gennemgangen af Landboforeningens regnskab.

Åbent Landbrug

2013 har i store træk kørt med de traditionssikre arrangementer; men med løbende fornyelser.

Den 10. maj havde vi "Landmanden kommer til byen" i Odder, hvor det nye tiltag var fokus på de to mest udkældte maskiner i landbruget: Marksprøjten og gyllevognen.

Morgenbordet på torvet var et stort trækplaster, hvor der i løbet af to timer blev serveret 300 fantastiske morgentallerkner fyldt med produkter fra Dansk Landbrug. Der var virkelig liv og hygge rundt ved de fyldte borde.

Alt i alt et meget vellykket arrangement, som gentages den 30. maj 2014.

På Dyrskuet i Horsens stod vi for opstillingen af "Landbrug & Fødevarers store madevent" På sporet af din mad"; samt landbruges stand.

Den 15. september havde vi for tredje gang i træk åbent landbrug på Bredballegaard hos Jordbrugets UddannelsesCenter Aarhus. Igen blev det et fantastisk vellykket arrangement med landets største besøgstal.

Det er holdningen, både i Åbent Landbrug Udvalget og ledelsen i Jordbrugets UddannelsesCenter, at så længe der er så stor søgning til arrangementet, vil det være synd og skam at flytte væk fra Bredballegaard.

Vi vil gerne takke Jordbrugets UddannelsesCenter Aarhus for den store hjælpsomhed med arrangement, hvilket er med til den store succes.

Den 6. oktober var der "Høstfest" i Skanderborg. Vejret var fantastisk, og de mange aktiviteter som morgenbord, malkekønkurrence, halmbane, ponyridning og en kæmpe traktorhoppeborg blandet med faglige input og dialog, blev igen afviklet med succes og et stort publikum.

I uge 41 fra 7.-11. oktober havde Landboforeningen besøg af en skoleklasse i forståelsespraktik fra Sankt Petri skolen i København.

Igen en uvurderlig oplevelse for værter og ikke mindst de elever, som besøgte os.

Senere i aften har vi et punkt med Åbent Landbrug v/ Anders Søgaard fra Landbrug & Fødevarer.

Jordbrugets UddannelsesCenter Aarhus

I disse år er der en meget stor søgning til de grønne uddannelser på Jordbrugets UddannelsesCenter Aarhus. De mange elever og studerende på alle niveauer af uddannelserne er faktisk ved at sprænge alle rammer. Derfor er der netop færdiggjort 96 topmoderne elevværelser på Beder afdeling for nogenlunde at imødekomme behovet.

Som det sikkert er bekendt for de fleste, har Folketinget vedtaget en reform af erhvervsuddannelserne, som træder i kraft 1. august 2015. Målsætningen er, at reformen skal gøre EUD mere attraktiv for de unge for at få en større del af en ungdomsårgang til at vælge EUD fremfor gymnasiet. Målsætningen er 30 % i 2020, hvor vi i dag ligger på ca. 19 %!

Direktør Claus Christensen vil sikkert senere i aften orientere om reformen.

Sydøstjysk Vikarservice

Sydøstjysk Vikarservice og Vikarservice Fyn fusionerede pr 1. august 2013

De 2 ordninger havde næsten lige mange vikar-afløsningstimer: Cirka 18.000 timer på Fyn og omkring 22.000 i Sydøstjysk. Fyn havde ingen hjemmeservice.

Hele administrationen er nu samlet i Vejle, hvor den kan klares uden ny ansættelser med et meget beskedent øget timeforbrug.

Det giver en meget fornuftigt fusion da kapacitetsomkostningerne bliver væsentlig lavere med et større timeantal.

Samlet har der i 2013 blevet afløst i 35.500 timer i Vikarservice samt 6.500 timer i Hjemmeservice, hvilket er en lille fremgang.

Fusionsåret endte med et underskud på kr. 112.000.

Strukturudviklingen indenfor landbruget mærkes meget, da det er mange små besætninger som stopper. Det er typisk kunder i Vikarservice. Til gengæld får vi flere og flere timer i større besætninger især inden for kvæg.

Deltidsudvalget

Udvalget kom lidt senere i gang i 2013 end normalt på grund af fusionen mellem LRØ og LMO. Udover at være sparringspartnere for LMO i deltidsanliggende, så arbejdes der på at udvalget skal være mere synligt for deltidskunder.

Der er i samarbejde med Nykredit Randers holdt et kunde- og medlemsmøde i november under overskriften "liv på landet".

I januar er der holdt et møde med overskrifterne, landboturisme, herunder anvendelse af de mange tomme bygninger - Visioner for landdistrikterne - Skattepolitik for deltidslandmænd og undgå at blive taget med bukserne nede, når marksprøjtningen skal synes.

Der er også arrangeret, at deltidskunder i LMO kan få tilsendt Flex Nyt via mail. Flex Nyt indeholder aktuelt nyt for deltidslandmænd.

Deltidsudvalget har i 2013 startet et nyt projekt beregnet til deltids- og fritidslandbrugere med navnet Six Pack. Det er foreløbig blevet til fem spændende bedriftsbesøg og et kommende.

Landbougdom

Odder-Skanderborg LandboUngdom har i årets løb haft mange gode aktiviteter med god tilslutning både af medlemmer og ikke medlemmer. Det forløbne år har der været sat fokus på medlemshvervning, det kniber dog med at trække de unge mennesker til, der kommer ud på gårdene, derfor appelleres der til arbejdsgivere og seniororganisationer om at få skubbet de unge af sted, for vi vil gerne være mange flere medlemmer. Der er på landsplan sket mange strukturændringer så der går meget tid med at lære de nye systemer at kende.

Landboforeningen vil gerne sige tak for et godt samarbejde, og tak for hjælpen til foreningens arrangementer.

Seniorklub Skanderborg

Året begyndte med den traditionelle nytårskoncert med stor tilslutning. Der har været afholdt årsmøde med 46 medlemmer. Forskellige arrangementer, blandt andet en tur til Cirkusrevyen i København, samt en 5 dages tur til Rügen.

Man vil gerne opfordre landboforeningens medlemmer til at melde sig ind i seniorklubben, hvilket jeg også tror klubben i Odder vil.

Seniorklub Odder

Seniorafdeling har nu fungeret i 6 år, og medlemstallet har i 2013 været 123.

Der er fin tilslutning til møderne. Der har været to endagsture og en 5 dages bustur til sydlige Sverige.

Der har været foredrag, bowlingaften og så det traditionelle julemøde og nytårskoncert.

Afslutning

Jeg indledte denne beretning med at stille spørgsmålet, om vi kan leve op til forventningerne til os. Forventninger fra dem vi beskæftiger. Forventninger fra samfundet.

Det mener jeg vi kan.

Til trods for, at vi er underlagt alt for mange restriktioner.

Til trods for, at vi har verdens højeste omkostninger.

Til trods for, at finansieringsinstitutterne ikke i dag kan finansiere de nødvendige investeringer.

Så fremtiden er ikke så sort, som den har været.

Det er fordi vores alliancer i samfundet bliver stadig stærkere. Ikke mindst med fagbevægelsen og slagteriarbejderne, som har gjort vores sag til deres sag. Og fordi vi har en fantastisk organisation. Hvis vi får medspil fra regeringen, så er vi også fremover klar til at tage fat, producere mere og skabe mere velstand til samfundet.

Jeg vil slutte med at sige TAK for et godt samarbejde:

- Til alle vore ansatte i LMO.
- Til alle udvalg og sammenhænge, som eksisterer omkring Landboforeningen.
- Til myndighederne, som foreningen samarbejder med.
- Til mine bestyrelseskollegaer og foreningens sekretærer.